

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Zkušenosti ČIŽP z dozorové činnosti - bezpečnostní listy, expoziční scénáře, látky v předmětech

Průmyslová ekologie 2019

22. 10. 2019

Mgr. Martin Marko

Obsah

- Bezpečnostní listy
- Expoziční scénáře
- Látky v předmětech – ukázky z praxe
- Aktuální a plánované kontrolní projekty

Bezpečnostní listy

Pilotní projekt ECHA zaměřený na kvalitu BL – 2018:

- identifikace nejčastějších nedostatků v BL
- proběhl workshop se zástupci průmyslu
- výstupem by mě být návod pro zhotovitele BL

Nejčastější nedostatky:

- 1.4: chybí kontakt na Toxikologické informační středisko
- 3.2: nejsou uvedena registrační čísla složek směsi

Bezpečnostní listy

Nejčastější nedostatky:

- 8.1: nejsou uvedeny hodnoty DNEL a PNEC pro registrované látky
- 13.1: nejsou uvedeny konkrétní metody odstranění látky/směsí a jejích obalů (např. spálení, recyklace, skládkování atd.)
- 16: chybí uvedení způsobu stanovení klasifikace, informace o školení pracovníků
- Jazyk bezpečnostního listu, včetně expozičních scénářů

Bezpečnostní listy

Oddíly BL, na které se zaměřuje ČIŽP:

- **1:** identifikace, určená použití, dodavatel, tel. č.
- **2:** klasifikace, označení
- **3:** složení látky/směsi
- **5:** hasiva, zvl. nebezpečnost, pokyny pro hasiče
- **6.2 a 6.3:** ochrana ŽP, omezení úniku
- **7.1 a 7.2:** zamezení úniku do ŽP, opatření pro skladování
- **8.1.4 DNEL, PNEC**
- **8.2.3 omezení expozice ŽP**

Bezpečnostní listy

Oddíly BL, na které se zaměřuje ČIŽP:

- **9:** fyzikálně – chemické vlastnosti
- **10:** reaktivita, stabilita, nebezpečné podmínky, neslučitelné materiály, produkty rozkladu
- **12:** ekologické informace
- **13.1:** metody nakládání s odpady
- **15.1 a 15.2:** specifické předpisy, zpráva o chemické bezpečnosti
- **16:** vyznačení změn, pokyny pro školení

REF-5

Projekt ECHA zaměřený na:

- rozšířené bezpečnostní listy, expoziční scénáře
- opatření k řízení rizik, provozní podmínky

Cíle:

- posouzení shody rozšířených bezpečnostních listů s informacemi uvedenými ve zprávě o chemické bezpečnosti
- dostupnost a předávání rozšířených BL/scénářů expozice v dodavatelském řetězci
- zavádění opatření k řízení rizik, provozních podmínek uvedených ve scénářích expozice na pracovišti

- **Předešlé projekty:**

REF-1 a REF-3: zaměřeny na registrační povinnosti

REF-2: předávání informací v dodavatelském řetězci

REF-5 se zaměřil na látky, které byly vyráběny v množství minimálně 10 t/rok a které mají PBT nebo vPvB vlastnosti.

Operační fáze projektu: 2017

Kontrolované subjekty byly rozděleny do 3 úrovní:

a) Registranti (výrobci, dovozci, NU v roli dovozců, výhradní zástupci, re-importéři)

- kontrola relevantních informací v rozšířeném BL, expozičních scénářů a zprávy o chemické bezpečnosti.

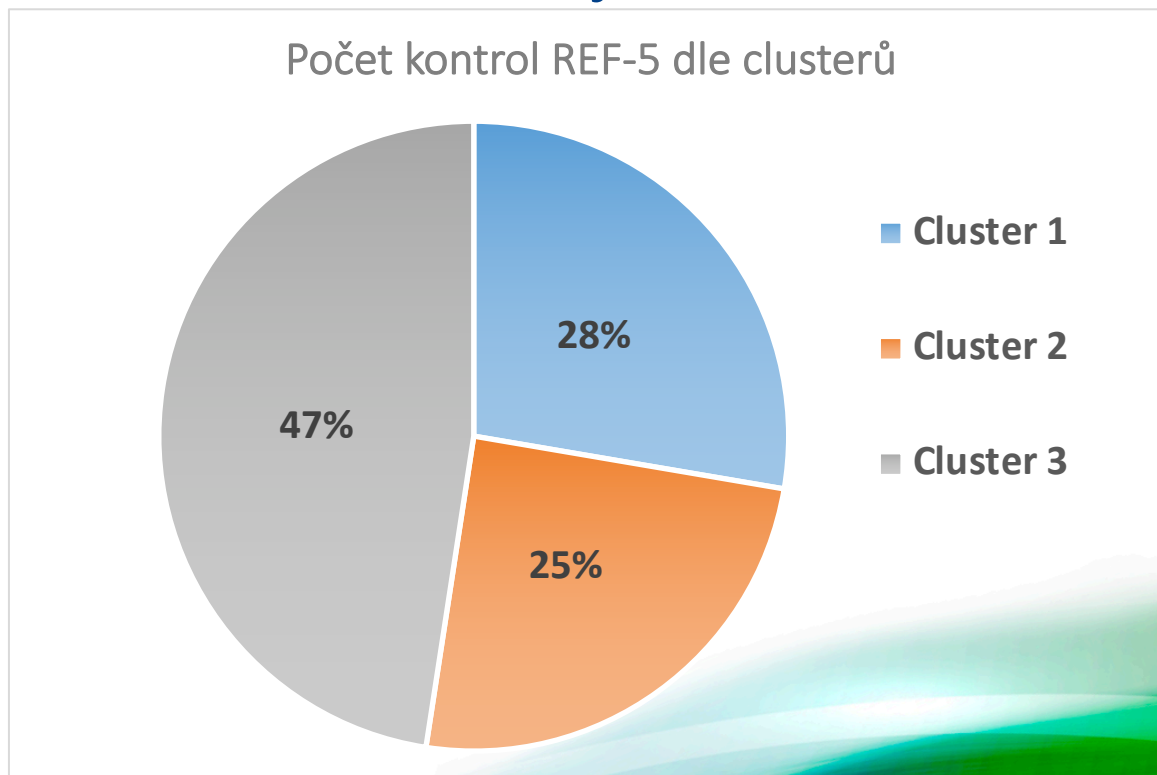
Kontrolované subjekty byly rozděleny do 3 úrovní:

b) **Dodavatelé** (dodavatelé registrovaných látek/látek ve směsích, kteří mají předávat informace v dodavatelském řetězci. Jedná se o distributory, formulátory směsí, přebalovači, re-importéři).
Rozšířené BL pro směsi nebyly součástí kontrol.

c) **Uživatelé** (průmysloví a profesionální uživatelé registrovaných látek) – implementace opatření pro bezpečné používání látek; kontroly ve spolupráci se Státním úřadem inspekce práce

Počty kontrol na jednotlivých úrovních:

- Účastnilo se 29 zemí EU/EHS, provedeno celkem 898 kontrol
- Zkontrolováno 375 druhů látek, u některých bylo provedeno více šetření – celkem 1 435 kontrol látek (z toho 38 % kontroly látek ve směsích)

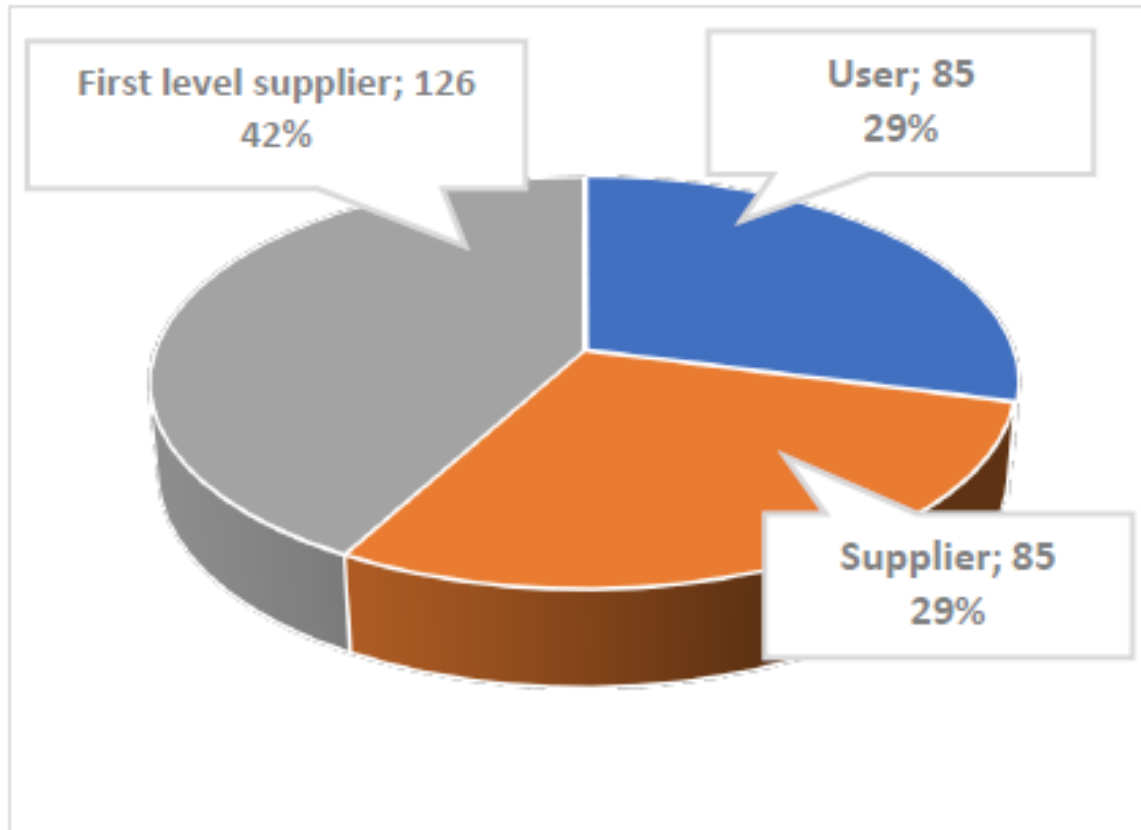
Kontrolované látky:

TABLE 4: SUBSTANCES MOST FREQUENTLY INSPECTED IN THE PROJECT

Substance	No. of investigations
Sodium hydroxide	77
Ethanol	68
Sulphuric acid	62
Hydrogen chloride	49
Toluene	48
Acetone	39
Ammonia	38
Formaldehyde	38
Styrene	36
Nitric acid	32
Sodium hypochlorite	32
Xylene	30

Výsledky:

FIGURE 5: NUMBER AND PERCENTAGE OF COMPANIES WITH AT LEAST ONE NON-COMPLIANCE PER ROLE

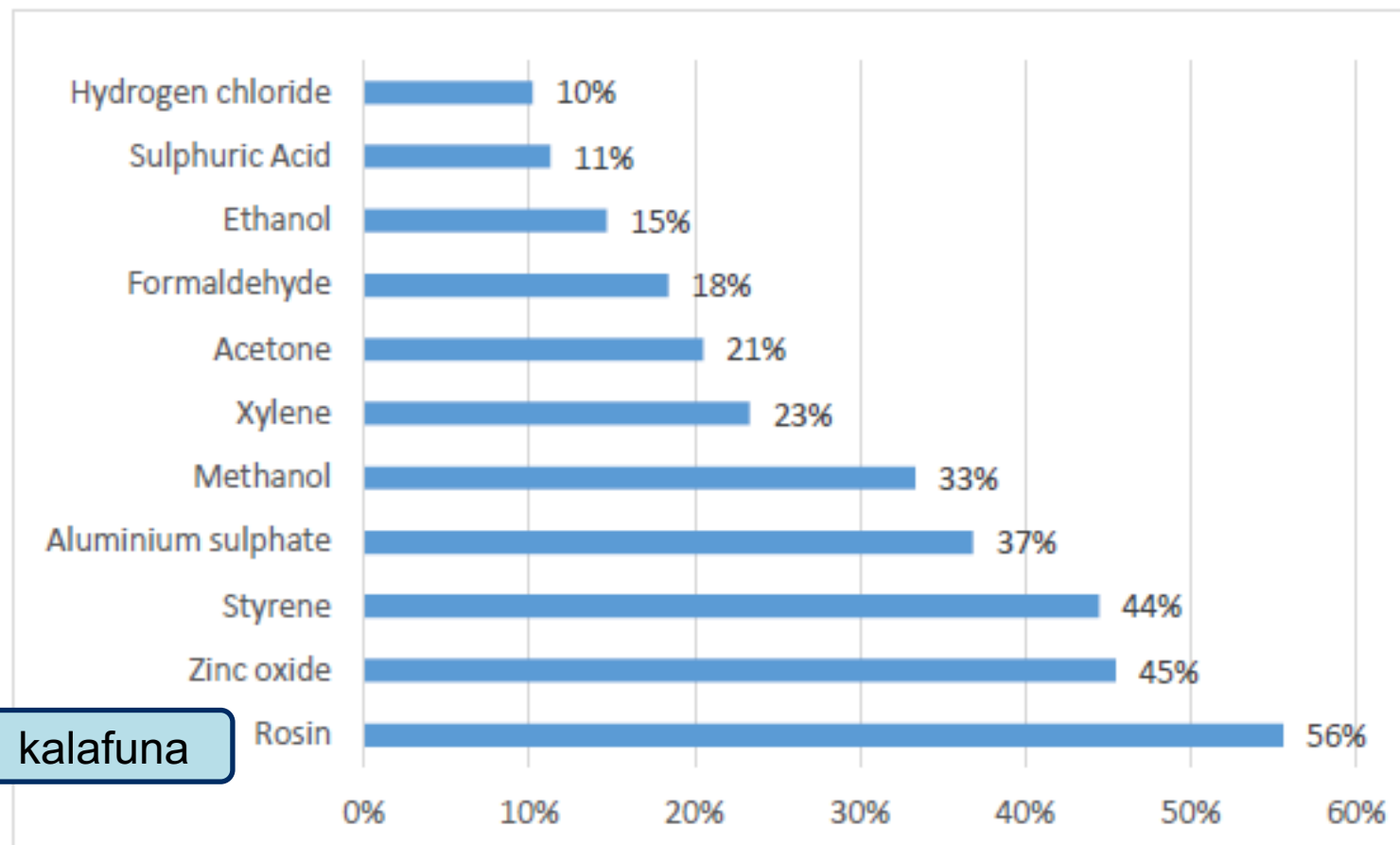
Výsledky:

TABLE 7: SUBSTANCES WITH 5 OR MORE NON-COMPLIANCE

Substance	No. of non-compliance / no. of controls
Styrene	16/36
Ethanol	10/68
Acetone	8/39
Methanol	8/24
Xylene	7/30
Formaldehyde	7/38
Sulphuric acid	7/62
Aluminium sulphate	7/19
Hydrogen chloride	5/49
Zinc oxide	5/11
Rosin	5/9

Výsledky:

FIGURE 7: RATE OF NON-COMPLIANCES WITHIN THE HIGHEST NON-COMPLIANT SUBSTANCES

kalafuna

Kontroly REF-5 v ČR:

Zkontrolováno 6 látek:

- dusičnan amonný (CAS 6484-52-2),
- ethanol (CAS 64-17-5),
- formaldehyd (CAS 50-00-0),
- oxid olovnatý (CAS 1317-36-8),
- toluen (CAS 108-88-3)
- topný olej č. 4; plynový olej – nespecifikovaný (CAS 68476-31-3).

Kontroly REF-5 v ČR:

- Celkem zkontrolováno 22 subjektů - z toho 13 registrantů
- Prověřeny celé dodavatelské řetězce
- Pochybení zjištěno jen v jednom případě – v distribuci scénářů expozice
- Díky projektu byla navázána bližší spolupráce s dalšími kontrolními orgány (např. KHS, Státní úřad inspekce práce)

Látky v předmětech

Právní základ:

1. Nařízení REACH

Odkaz na poslední konsolidované znění REACH:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/AUTO/?uri=CELEX:02006R1907-20190702&qid=1571561353105>

a) článek 67 odst. 1: Látka samotná nebo obsažená v směsi nebo v předmětu, pro kterou příloha XVII obsahuje **omezení**, se nesmí vyrábět, uvádět na trh ani používat, pokud nesplňuje podmínky tohoto omezení.

b) SVHC látky – CMR 1A, 1B;

PBT, vPvB dle přílohy XIII REACH

Příloha XIV – seznam látek podléhajících povolení (např. HBCDD, ftaláty – DEHP, BBP atd.

Seznam SVHC látek: <https://echa.europa.eu/cs/candidate-list-table>

K 21. 10. 2019 – 201 látek

<https://echa.europa.eu/cs/regulations/reach/candidate-list-substances-in-articles>

Látky v předmětech – příloha XVII

Entries to Annex XVII REACH	Entries to Annex XVII REACH	Summary
Entry 23(10)(11)	Entry 23(10)(11)	Kadmium v bižuterii
Entry 23(1)(3)(4)	Entry 23(1)(3)(4)	Kadmium v plastech
Entry 27	Entry 27	Nikl v bižuterii
Entry 43	Entry 43	Azobarviva v textilu a kožených výrobcích
Entry 45	Entry 45	Octa BDE (Oktabromdifenylether)
Entry 47(5)-(7)	Entry 47(5)-(7)	Chrom VI v kožených výrobcích
Entry 51	Entry 51	Ftaláty ve výrobcích pro děti a hračkách (DEHP, DBP, BBP)
Entry 52	Entry 52	Ftaláty ve výrobcích pro děti a hračkách (DINP, DIDP, DNOP)
Entry 63(1)(7)	Entry 63(1)(7)	Olovo v bižuterii a dalších předmětech
Entry 67	Entry 67	DecaBDE Bis(pentabromfenyl)ether
Entries 28-30 	Entries 28-30	CMR – látky, složky látek nebo ve směsích dodávaných široké veřejnosti CMR – dodatky č. 1 – 6 přílohy XVII REACH

Pilotní projekt ECHA - látky v předmětech

- 15 států
- 405 společností
- 682 předmětů
- 84 předmětů (12%) s SVHC látkami;
- 46 společností porušení (11%)
- Ftaláty
- SCCP (chlorované parafíny s krátkým řetězcem)
- ADCA (C,C'-azodi(formamide))
- Pb, Cd

Látky v předmětech

- PAU na hřištích (projekt Kypr)
  - pryžové dlaždice obsahovaly PAU
  - Většina vzorků špatně; recyklované pneumatiky

Látky v předmětech – příklady z praxe – kadmium

ŘETÍZEK SET VÁŽKA

☆☆☆☆☆ Neohodnoceno

219 Kč

1

DO KOŠÍKU

KÓD PRODUKTU
KATEGORIE

3000670
ŘETÍZKY

Tisk

Dotaz

?

Tweet

To se mi líbí

a prohlédněte si, co se vašim přátelům líbí.

Látky v předmětech

XRF screening

Řetízek – 0,42 % Nikl

Přívěsek „vážka“ – 19,25 % Kadmium

Náušnice „vážka“ – 18,45 % Kadmium

Výsledky akreditované analýzy

Obsah kadmia potvrzen v obou měřených částech vzorku:

- **přívěsek - 53,7 %**
- **náušnice - 61,2 %**

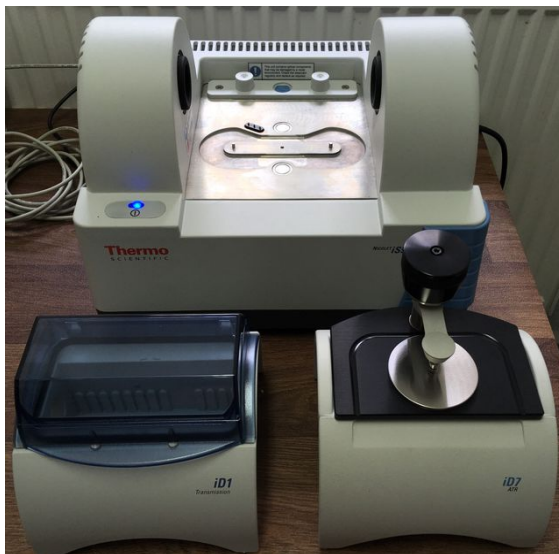
Látky v předmětech - screeningové analýzy

ED XRF –
Olympus Delta

RAMAN

FTIR (Nicolet iS5)

Látky v předmětech - screeningové analýzy, příklad

Hlavní cíl analýzy:

- **REACH (1907/2006):**
  - Annex XVII, point 51, 52 - ftaláty
  - Kadmium
  - Olovo

Další relevantní omezení:

- **POPs (850/2004):**
  - SCCP (chlorované parafíny s krátkým řetězcem)
- **Brom (zpomalovače hoření)**
- **RoHS – Pb, Cd**

Látky v předmětech - screeningové analýzy

RHS (mode) – sample/part of sample	Cd (ppm)	Cd ±	Pb (ppm)	Pb ±	Br (ppm)	Br ±
Sample nr. 1.1 yellow plastic of microphone	17	7	1,7	0,6	<LOD	0,4
Sample nr. 1.1 Microphone cable	<LOD	55	999	11	<LOD	2,8

Látky v předmětech - screeningové analýzy

ED XRF

Cd
17 ppm
(0,0017 %)

Pb
1,7 ppm
(0,00017 %)

Pb
999 ppm
(0,0999 %)

Yellow plastic

Yellow plastic

Microphone cable

FTIR

DEHP

Microphone cable

Látky v předmětech - screeningové analýzy

1. Možný obsah DEHP v kabelu mikrofonu

REACH, Příloha XVII, záznam 51, 52

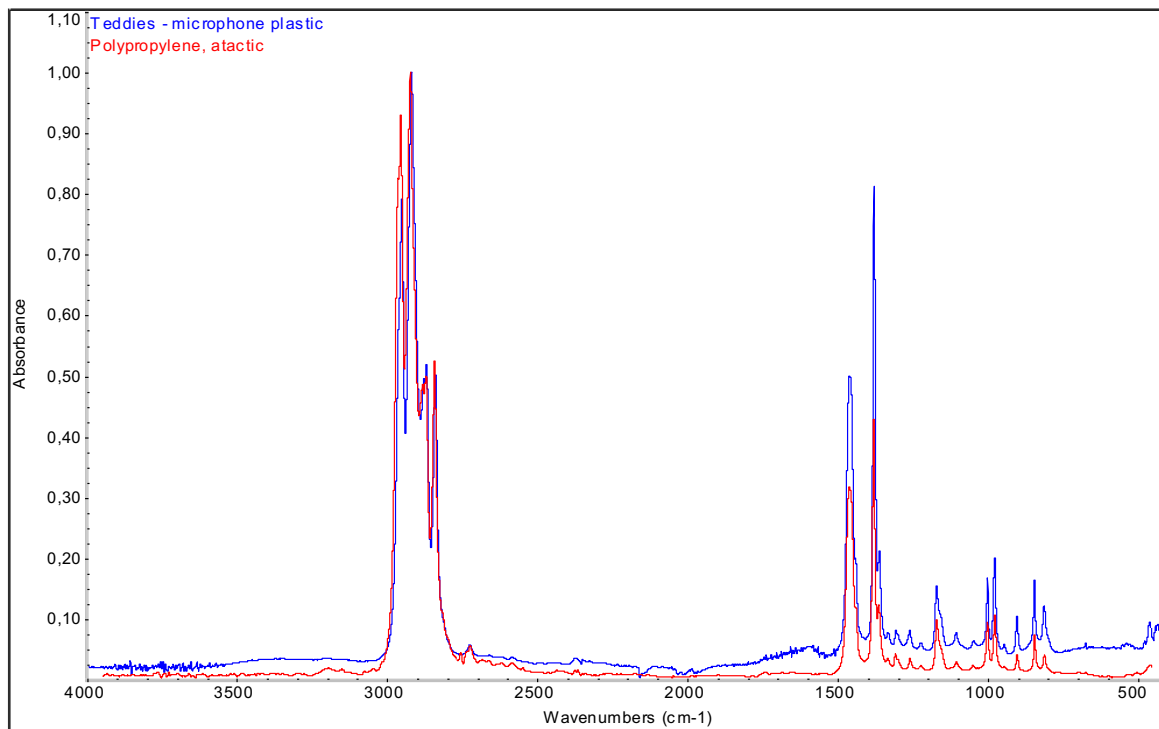
2. Olovo – 0,0999 w/w %

?REACH, příloha XVII, záznam 63, odst. 7
nebo
Směrnice 2011/65/EU - RoHS?

Kabel mikrofonu

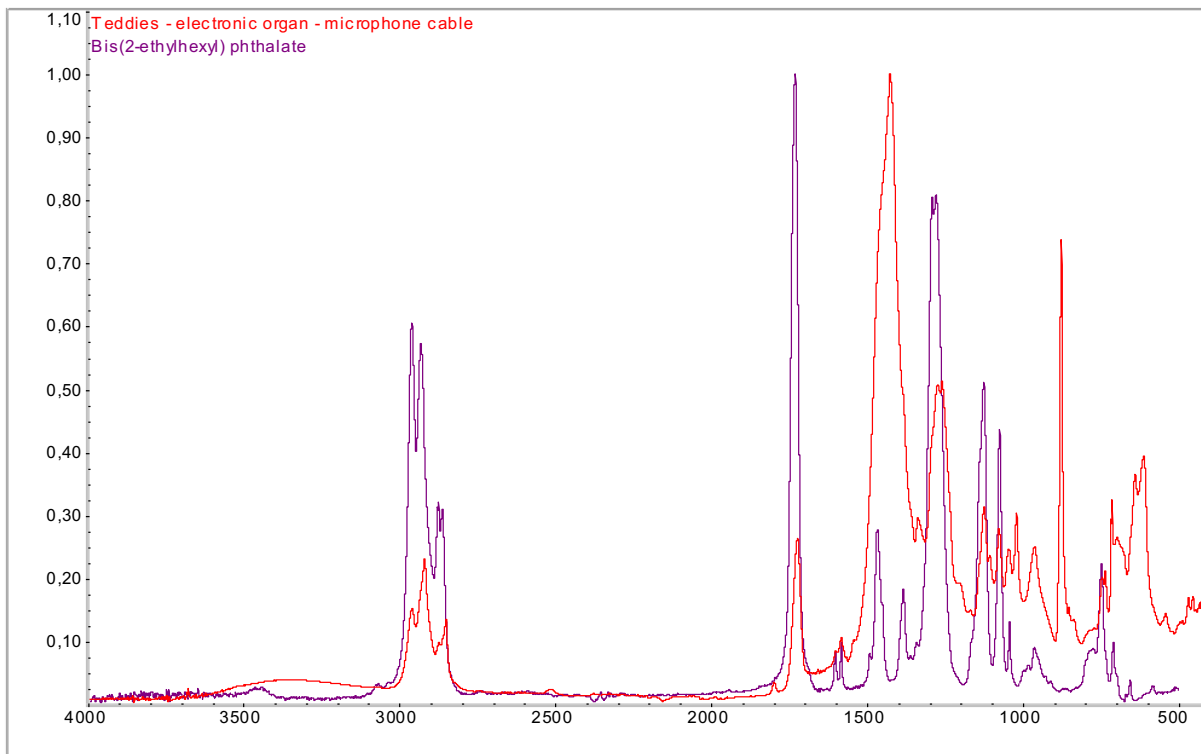

Látky v předmětech - screeningové analýzy

Comparison of
microphone plastic
material and
polypropylene
spectra

Látky v předmětech - screeningové analýzy

Comparison of
microphone cable
and **DEHP** spectra

Akreditovaná analýza

INSTITUT PRO TESTOVÁNÍ A CERTIFIKACI, a. s.
třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín

Zkušební laboratoř č. 1004
akreditovaná ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025

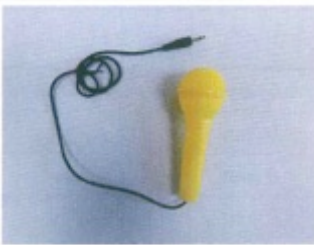

Zkušební laboratoř * Kalibrační laboratoř * Certifikační orgán pro výrobky * Certifikační orgán systémů managementu
Inspekční orgán * Autorizovaná osoba * Notifikovaná osoba

Počet stran : 3
Strana : 1 č. j. 412108150

412108150/01

Tabulka č. I – Popis a identifikace vzorků

Identifikační číslo ITC	Označení vzorku zákazníkem	Fotografie vzorku
412108150/01	Černý plastový kabel	

ZKUŠEBNÍ PROTOKOL AKREDITOVANÉ LABORATOŘE č.j. 412108150

Objednavatel: Česká republika – Česká inspekce životního prostředí, organizační složka státu
IČ: 41693205

Adresa: Na Břehu 267, 190 00 Praha 9, Česká republika

Vzorek: Vzorek plastového kabelu, viz. str. 2

Datum přijetí vzorku: 21. 5. 2018

Vypracoval: Ing. Iveta Řezníčková

Místo a datum vydání: Zlín, 6. 6. 2018

Ing. Jiří Samsoněk, Ph.D.
vedoucí akreditované zkušební laboratoře

Test method:
EN 14372:2004, 6.3.2
„Determination of phthalates
by GC/MS method“ - Products
of child care, toys
EN 14372:2005 – contained in
compendium, entry 51 and 52

Upozornění: Výsledky uvedené v tomto zkušebním protokolu se týkají jen vzorků námi zkoušených.
Bez písemného souhlasu Institutu pro testování a certifikaci, a.s. se nesmí protokol reprodukovat jinak než celý!

Akreditovaná analýza - výsledky

Parameter	Unit	Result – concent	uncertain ty	Limit - REACH, Annex XVII, point 51 + 52
Diisononyl phthalate DINP	w/w %	1,8	0,11	max. 0,1
Diisodecyl phthalate - DIDP	w/w %	< 0,005	-	max. 0,1
Di-n-octyl phthalate- DNOP	w/w %	< 0,001	-	max. 0,1
Butyl benzyl phthalate - BBP	w/w %	< 0,001	-	max. 0,1
Dibutyl phthalate - DBP	w/w %	0,785	0,061	max. 0,1
Bis(2-ethylhexyl) phthalate - DEHP	w/w %	2,89	0,19	max. 0,1

Plánované pilotní projekty

- 2020 – REF 8: internetový prodej a některé omezené látky
- Látky z odpadů

Kontroly ošetřených předmětů

- Pilotní projekt BPRS ECHA – BEF-1
  - Účast 15 států, operační fáze 2019
- Článek 58 a 94 BPR
  - Označování
  - Přítomnost legálních účinných látek
- Ošetřené předměty
  - Látky/směsi/předměty
  - Bez primární biocidní funkce
- V ČR – ošetřené dřevo, funkční prádlo s Ag

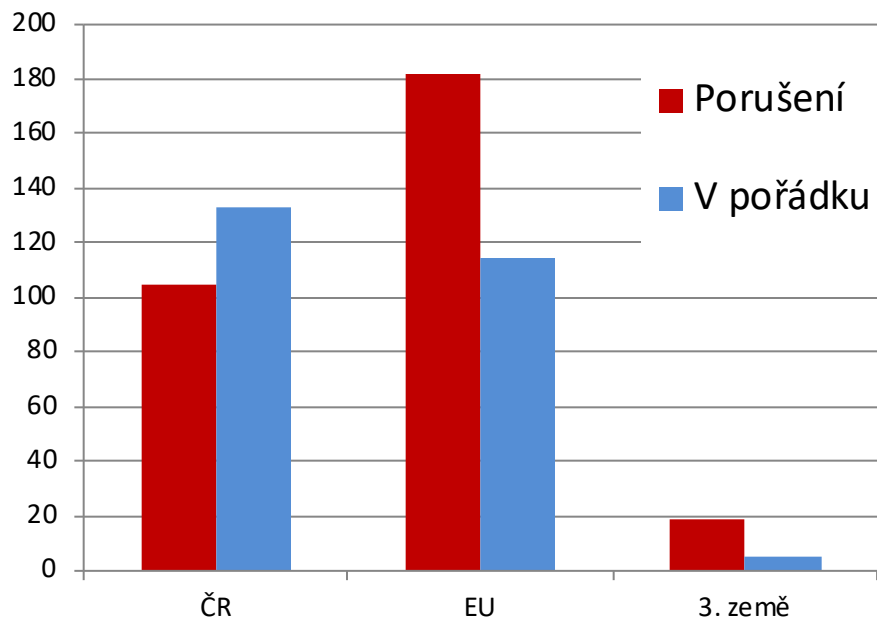
Spolupráce s celníky

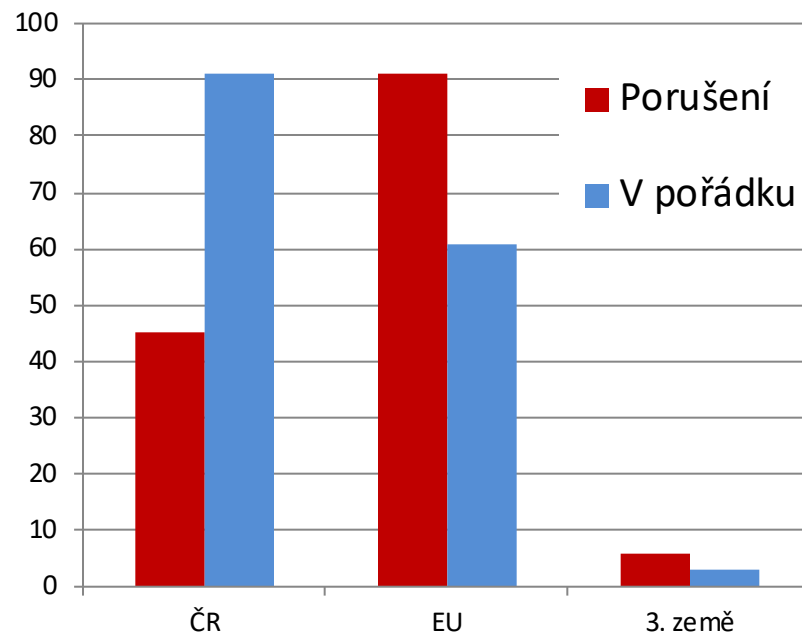
- PARCS - *Prohibition and restriction customs control strategy*, síť celníků v EU
- Kontroly v posledním čtvrtletí 2019
- Označení dle CLP, omezené látky
- Kontrola před uvedením do volného oběhu
- Výměna zkušeností s analytickými metodami

Porušení předpisů ve vztahu k původu výrobků

2017

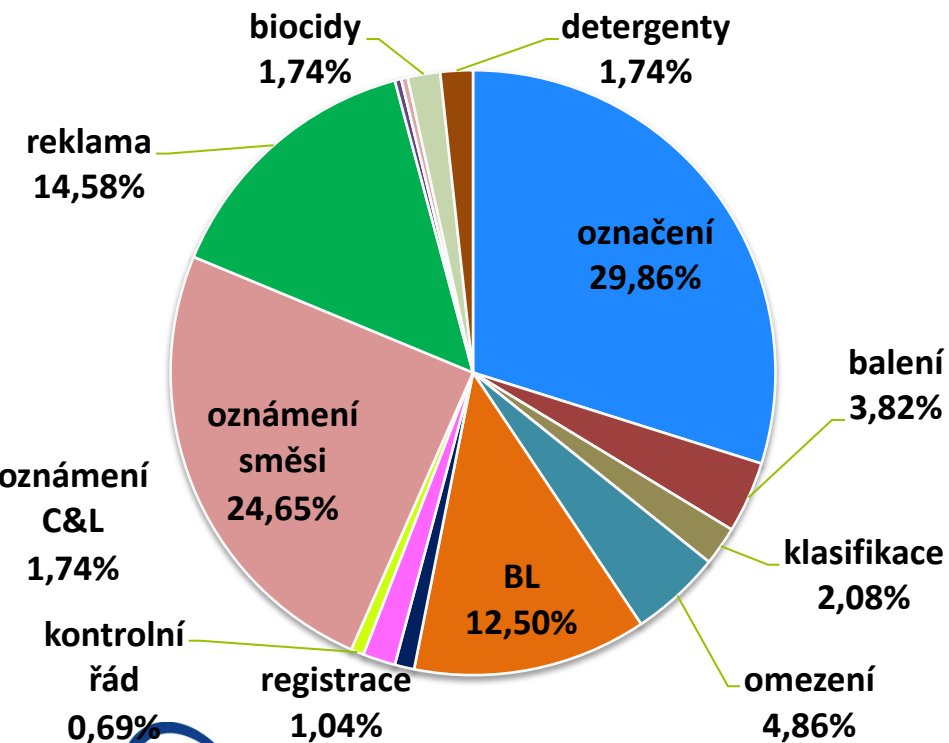

2018

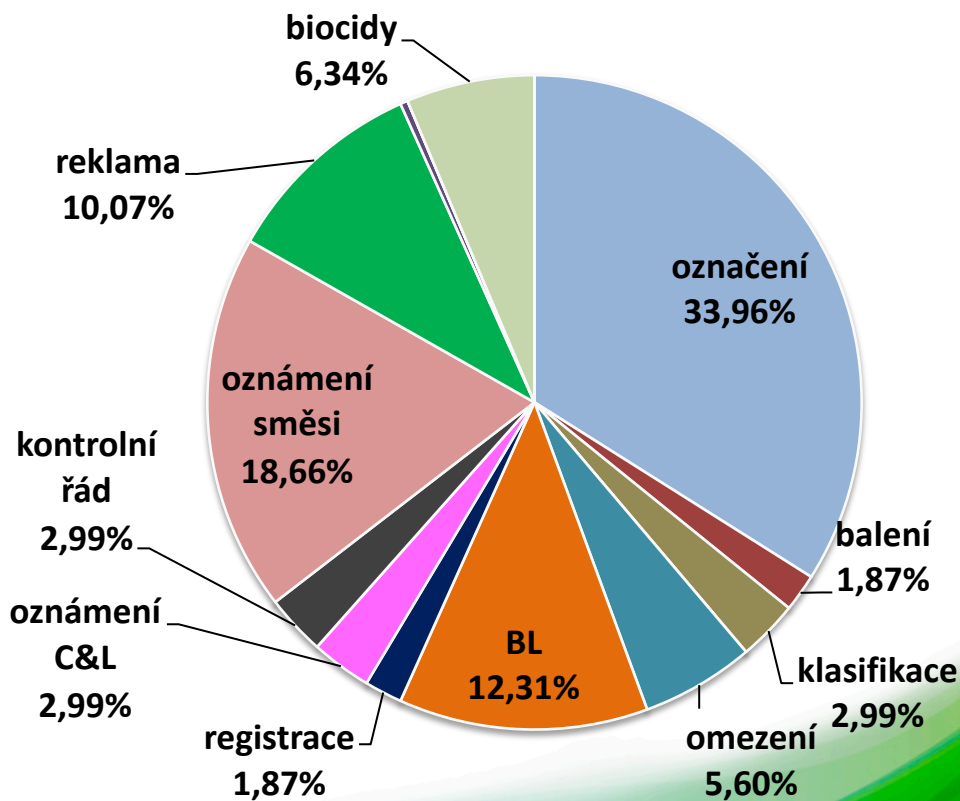

Podíly jednotlivých typů porušení chemického zákona a nařízení EU

2017

2018

Děkuji za pozornost!

martin.marko@cizp.cz

